

PRICEWATERHOUSECOOPERS

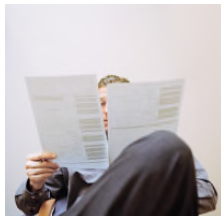
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Analýza výsledků auditů provedených Evropskou komisí
zaměřených na programy financované z evropských fondů
v programovém období 2004 - 2006

Závěrečná zpráva

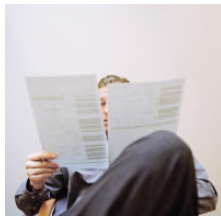
Listopad 2009

OBSAH

1.	ÚVOD A PŘEDMĚT ZAKÁZKY	3
2.	SHRNUTÍ	4
3.	ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK	5
4.	ANALÝZA VÝSLEDKŮ ZPĚTNÉHO OVĚŘOVÁNÍ	12
5.	KATEGORIZACE NEJČASTĚJŠÍCH ZJIŠTĚNÍ	16
6.	DOPORUČENÍ PRO ŘÍDÍCÍ ORGÁNY	19
7.	SEZNAM ZKRATEK	23

1. ÚVOD A PŘEDMĚT ZAKÁZKY

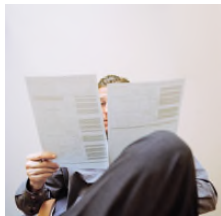
V souladu s čl. 38 Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech se může Evropská komise v rámci své odpovědnosti za provádění celkového rozpočtu Evropských společenství přesvědčit, že členské státy mají takové hladce fungující systémy řízení a kontroly, že fondy Společenství budou efektivně a správně využívány. Tzn., může mimo jiné vykonávat audity řídicích a kontrolních systémů pro implementaci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v členských státech.

Provedené audity jsou cenným zdrojem informací nejen pro řídicí a další orgány programového období 2004–2006, ale i pro orgány zabezpečující řízení a implementaci programů v programovém období 2007–2013. Auditní zprávy shrnující zjištění v rámci jednotlivých auditů a navržená opatření ze strany auditního subjektu jsou důležitým podkladem pro zefektivnění implementace jednotlivých programů a celého Národního strategického referenčního rámce.

Předmětem zakázky bylo vypracování analýzy výsledků vybraných auditů provedených Evropskou komisí v průběhu programového období 2004–2006 a formulace doporučení pro řídicí orgány v rámci programového období 2007 – 2013.

Tato zpráva byla připravena na základě objednávacího listu č. 2996/2009 ze dne 9. listopadu 2009 mezi Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (dále jen „Objednatel“) a PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. (dále jen „Zhotovitel“).

Tento výstup Zhotovitele je adresován a určen výhradně Objednateli. Toto dílo je určeno výhradně pro potřeby Objednatele a nebude Zhotovitelem ani Objednatelem poskytnuto žádným jiným třetím stranám s výjimkou subjektů, které se podílejí na implementaci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU v České republice. Zhotovitel neponese žádnou odpovědnost vůči žádné třetí straně, které toto dílo bude předloženo nebo se s ním jinak seznámí.

2. SHRNUTÍ

Prvním krokem pro přípravu této zprávy byla důkladná analýza podkladové dokumentace. V této části jsme měli k dispozici dokumentaci ke čtyřem ukončeným auditům provedených EK v programovém období 2004 – 2006 (přičemž dva audity se týkaly operačních programů financovaných z ESF a další dva operačních programů financovaných z ERDF) a k procesu zpětného ověřování, který probíhá od poloviny roku 2008 a dosud není vypořádán.

Dokumentace k auditům provedeným EK obsahovala následující dokumenty:

- 1. návrhy auditních zpráv z provedených 4 auditů;
- závěrečné zprávy z těchto auditů;
- komunikace mezi dotčenými ŘO a EK v průběhu odstraňování zjištění.

V této části jsme provedli sumarizaci všech zjištění a doporučených opatření k nápravě podle tématu a dotčeného fondu, která jsou uvedena v kapitole 3 této zprávy.

Dokumentace k procesu zpětného ověřování obsahovala mimo jiné následující dokumenty:

- auditní zpráva EK k procesu zpětného posouzení;
- zprávy o zpětném ověřování v rámci pěti operačních programů.

V této části jsme provedli sumarizaci všech zjištění dle jejich tématu a uvádíme je v kapitole 4 této zprávy.

Na základě výsledků analýzy zjištění z provedených auditů a zpětného posouzení jsme připravili přehled nejčastějších zjištění a doporučení. Zjištění jsou rozdělena dle dotčeného fondu a dále dle tématu. Tato část je uvedena v kapitole 5 této zprávy.

V poslední kapitole uvádíme přehled doporučení pro nastavení řídicích a kontrolních systémů s cílem předejít obdobným negativním zjištěním jako v programovém období 2004 – 2006.

3. ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK

Tato kapitola obsahuje shrnutí výsledků auditů provedených EK v programovém období 2004– 2006. Shrnutí obsahuje popis zjištění včetně navrženého opatření a informaci, zda zjištění bylo odstraněno do doby vydání závěrečné zprávy z auditu.

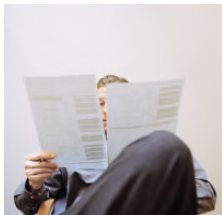
Evropský fond pro regionální rozvoj

Tématická oblast	Podoblast	Prvotní zjištění	Návrh nápravného opatření	Závěrečná zpráva
Obecné	Legislativa	V podmínkách právního aktu o poskytnutí grantu, příručkách a dalších dokumentech nejsou zmíněny směrnice EU o zadávání veřejných zakázek.	Zahrnout do všech dokumentů jednoznačný odkaz na směrnice EU o zadávání veřejných zakázek.	Zjištění odstraněno
	Publicita	Nedodržení pravidel publicity při publikování článku ze strany ZS (neuvedení účasti EU na financování projektu).	Zajistit dodržování pravidel publicity dle relevantních nařízení EK.	Zjištění odstraněno
	Zajištění administrativní kapacity	Fluktuace pracovníků ZS ohrožující jeho funkce.	Provést přezkoumání systému řízení ZS a předložit zprávu o přezkoumání auditorům EK.	Zjištění odstraněno
	Aktualizace pracovních postupů	Změny v interních příručkách ZS nejsou systematicky schvalovány ŘO.	Zajistit, aby všechny verze interních příruček ZS byly systematicky a formálně schvalovány ŘO.	Zjištění odstraněno

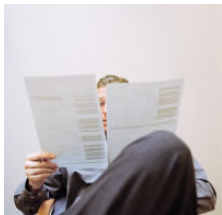
3. ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK (POKRAČOVÁNÍ)

Tématická oblast	Podoblast	Prvotní zjištění	Návrh nápravného opatření	Závěrečná zpráva
Administrace žádostí	Proces hodnocení	Nedodržení poskytnutí 5ti denní lhůty pro doložení chybějících informací v rámci formální kontroly žádosti o grant.	Dodržovat pracovní postupy stanovené ŘO, aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi žadateli.	Zjištění odstraněno
		Příliš obecně definovaná kritéria přijatelnosti, která nejsou důsledně dodržována.	K zajištění rovného zacházení se všemi žadateli by měl ŘO zajistit více pokynů pro výklad kritérií přijatelnosti. ZS by měl tato kritéria používat přesně dle výkladu ŘO.	Zjištění odstraněno
		Používání dodatečných kritérií bez předchozího informování žadatelů.	K zajištění transparentnosti procesu výběru projektů by měla být všechna kritéria stanovena a zveřejněna před vyhlášením výzvy.	Zjištění odstraněno
		Nedodržení interního dohledu v procesu hodnocení přijatelnosti.	Uplatňovat postup pro interní dohled zajištěním kontroly 4 očí.	Zjištění odstraněno
		Hodnotící kritéria programu nezahrnují rovnost pohlaví.	Zajistit, aby kritéria pro výběr projektu zahrnovala všechna horizontální témata (včetně rovnosti pohlaví).	Zjištění odstraněno
		Neexistence povinnosti odůvodnit případy, kdy hodnotitel nepřihlížel k odborným posudkům.	K zajištění transparentnosti procesu výběru projektů a zachování pomůcky pro audit by měla být zavedena povinnost zaznamenat a odůvodnit případy, kdy nebylo přihlédnuto k odborným posudkům.	Zjištění odstraněno

3. ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK (POKRAČOVÁNÍ)

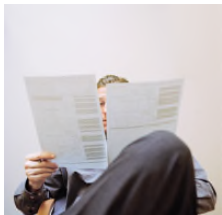
Tématická oblast	Podoblast	Prvotní zjištění	Návrh nápravného opatření	Závěrečná zpráva
Administrace žádostí	Proces hodnocení	Nedoložení kontroly 4 očí v procesu kontrol a hodnocení projektových žádostí.	Dodržet a dokumentovat kontrolu 4 očí pro zajištění souladu postupů s pokyny vydanými ŘO.	Zjištění odstraněno
		Nejasné postupy pro ověřování pravidel veřejné podpory <i>de minimis</i> .	Vysvětlit, jak je v praxi ověřováno, že není překročena maximálně hranice pomoci s ohledem na <i>de minimis</i> . Postup ověřování by měl být zahrnut v manuálu postupů ŘO/ZS.	Zjištění odstraněno
		Chybějící kontrolní listy dokládající provedení hodnocení přijatelnosti a ekonomického posouzení.	Zajistit dodržování interních postupů při vyplňování kontrolních listů, aby byl zajištěn dostatečný audit trail.	Zjištění odstraněno
	Rozhodnutí o výběru	Neexistence formálních postupů pro odvolání neúspěšných žadatelů.	Stanovit řádný postup pro odvolání a informování o něm žadatele včetně jasného odůvodnění.	Zjištění odstraněno
		Rozhodnutí o přidělení grantu nevysvětlují nebo neuvádějí pravidla pro způsobilost.	ŘO by měl zajistit, aby rozhodnutí o přidělení grantu obsahovalo pravidla způsobilosti.	Zjištění odstraněno

3. ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK (POKRAČOVÁNÍ)

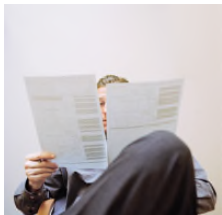
Tématická oblast	Podoblast	Prvotní zjištění	Návrh nápravného opatření	Závěrečná zpráva
Kontroly projektů	Plánování kontrol	Není vypracován plán kontrol na místě.	Vypracovat plán kontrol na místě, aby bylo zajištěno přidělení dostatečných lidských zdrojů a řádné sledování pokroku kontrol.	Zjištění odstraněno. Doporučuje se připravovat plány kontrol z dlouhodobějšího hlediska než jen měsíčního, aby bylo zajištěno náležité plánování lidských zdrojů
	Postupy pro kontroly	Nedostatky v metodice související s kontrolami dle čl. 4 prováděných na místě (cíl, počet projektů, rozsah kontrol, bližší podrobnosti kontrol v rámci grantových schémat.	Dopracovat metodiku pro provádění kontrol na místě, aby poskytovala dostatečné vodítko pro práci a bylo zajištěno splnění všech požadavků čl. 4 nařízení 438/2001.	Zjištění odstraněno
		Pokyny ke kontrolám způsobilosti nejsou úplně (nejsou uvedeny podmínky dohod o grantu a období způsobilosti).	Zlepšit pokyny pro kontrolu práce ZS, aby bylo zajištěno řádné a důsledné provádění prací všemi zaměstnanci ZS.	Zjištění odstraněno
	Sledování nápravných opatření	Není dokladováno řádné sledování nápravných opatření souvisejících se zjištěními v rámci kontrol.	Řádně dokumentovat plnění následných opatření, aby bylo zajištěno plnění všech doporučení v souladu s požadavky a audit trail.	Zjištění odstraněno

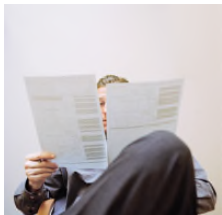
3. ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK (POKRAČOVÁNÍ)

Tématická oblast	Podoblast	Prvotní zjištění	Návrh nápravného opatření	Závěrečná zpráva
Kontroly projektů	Veřejné zakázky	Kontrolní list pro kontrolu zadávání veřejných zakázek a výběru dodavatelů není dostatečný.	Upravit kontrolní listy do většího detailu.	Zjištění odstraněno
		Není kontrolováno zveřejnění zakázek v ÚVEU. V kontrolní listu není uvedena informace o dosažení vnitrostátního prahu/prahu EU a typ postupu, který příjemce použil.	Zahrnout jakou součást kontrol VZ kontrolu zveřejňování v ÚVEU a uvést tyto informace do kontrolního listu.	Zjištění odstraněno
		Nedostatečné kontroly v oblasti zadávání veřejných zakázek a výběru dodavatelů.	Vyhodnotit rozsah opakovaného výskytu chyb v oblasti zadávání veřejných zakázek a provést finanční opravy. Provést zpětné kontroly všech uzavřených smluv z hlediska dodržování pravidel pro veřejné zakázky, vyčíslit dopad zjištěných chyb, předložit metodiku ověřování včetně uvedení vzorku projektů a kontrolních listů auditorům EK.	Zjištění odstraněno
Kontrola 5%, audit systémů	Postupy pro audit	Nedostatky v metodice pro kontroly vzorku operací dle článku 10 týkající se práce na místě, kritérií výběrů projektů, výběrových metod, kontrolních listů, finančního vykazování, sledování plnění následných opatření.	Zlepšit metodiku s ohledem na uvedené aspekty s cílem poskytnout dostatečné vodítko pro prováděnou práci a zajistit splnění všech požadavků čl. 10 nařízení 438/2001.	Zjištění odstraněno
	Výběr vzorku	Používání analýzy rizik zahrnující chybu v numerickém výpočtu váženého rizika.	Upravit analýzu rizik a doložit, že při výběru vzorku projektů budou dodržena pravidla čl. 10 nařízení 438/2001.	Zjištění odstraněno

3. ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK (POKRAČOVÁNÍ)

Tématická oblast	Podoblast	Prvotní zjištění	Návrh nápravného opatření	Závěrečná zpráva
Kontrola 5%, audit systémů	Výběr vzorku	Postup výběru vzorku 5% není správně monitorován a brán v úvahu při dlouhodobém plánování auditů.	Nastavit postup monitorování výběru vzorku 5% a zavést takové postupy pro auditní plánování, které zajistí splnění požadavků nařízení 438/2001.	Zjištění odstraněno
	Podávání zpráv	Útvary interního auditu ZS nemají povinnost předkládat zprávy o auditu ŘO, PCO a UWU.	Zavést postup, který zajistí pravidelné a včasné informování ŘO, PCO a UWU o práci interních auditů.	Zjištění odstraněno
		Zprávy o auditech systémů nejsou předávány všem zainteresovaným subjektům.	Útvary pro interní audit provádějící audit systémů by měly předávat zprávy nebo alespoň shrnutí o všech provedených auditech všem subjektům zapojených do řízení a kontroly v rámci daného operačního programu (ŘO, PCO, UWU).	Zjištění odstraněno
Výkaz o výdajích		Nedostatečné vodítka pro vypracování a schválení výkazu o výdajích pro EK.	Zlepšit postupy vypracování a schvalování výkazu o výdajích za účelem poskytnutí dostatečného vodítka a řádně dokumentovat veškerou odvedenou práci s cílem zachovat jasný audit trail.	Zjištění odstraněno
Certifikace		Nedostatečnost činností PCO před certifikací směřujících k odhalení systémových nedostatků při kontrolách podle čl. 4 (zejména v oblasti zadávání VZ a výběru dodavatelů).	PCO by měl rozšířit rozsah administrativních kontrol i kontrol na místě – získávání zpráv od ŘO ke kontrolám dle čl. 4, sledování nápravných opatření v případě nedostatků v řídicích a kontrolních systémech.	Zjištění odstraněno

3. ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EK (POKRAČOVÁNÍ)

Evropský sociální fond

Tématická oblast	Podoblast	Prvotní zjištění	Návrh nápravného opatření	Závěrečná zpráva
Obecné	Zajištění administrativní kapacity	ŘO/ZS nemusí mít dostatečnou kapacitu pro kvalitní provádění kontrol dle čl. 4.	Vypracovat strategii v oblasti lidských zdrojů s ohledem na včasné provádění kontrol dle čl. 4.	Zjištění odstraněno
	Duševní vlastnictví	Výstupy projektu jsou ve vlastnictví příjemce a není zřejmé zajištění jejich distribuce či uveřejnění.	Vyřešit otázku duševního vlastnictví tak, aby bylo zajištěno dodržení všech principů ESF.	Zjištění odstraněno
Kontroly projektů	Plánování kontrol	Nebyly zahájeny kontroly podle čl. 4 nařízení 438/2001 kvůli rané fázi realizace projektů.	ŘO ve spolupráci se ZS by se měly ujistit, že kontroly dodávek zboží a služeb podle čl. 4 byly zahájeny a prostředky jsou adekvátně alokovány.	Zjištění odstraněno
Kontrola 5%, audit systémů	Plánování auditů	Nebyly zahájeny kontroly podle čl. 10 nařízení 438/2001 kvůli rané fázi realizace projektů.	Kontroly podle čl. 10 by měly být zahrnuty do akčního plánu obsahujícího jasné cíle a termíny pro tyto kontroly.	Zjištění odstraněno
Platby		Zpoždění při provádění plateb (riziko při plnění pravidla N+2).	ŘO ve spolupráci se ZS by se měly zaměřit na zrychlení procesu proplácení, dodržovat interní lhůty pro provedení plateb.	Zjištění odstraněno

4. ANALÝZA VÝSLEDKŮ ZPĚTNÉHO OVĚŘOVÁNÍ

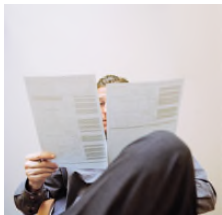
Zpětné ověřování vzorku vybraných projektů financovaných z ERDF a Fondu soudržnosti bylo vyžádáno EK a to z důvodu podezření na systémový charakter chyb zjištěných v rámci nevypořádaných auditů. Cílem zpětného ověření mělo být ověření, zda míra chybovosti přesahuje 2 % (úroveň, při níž jsou chyby považovány za systémové) či nikoli. Zpětné posouzení se tématicky zaměřilo na oblasti zadávání veřejných zakázek, projektů generujících příjmy a kontrahování dodavatelů. Legislativním základem pro proces zpětného ověřování byl čl. 38.4 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999.

Na základě dohody mezi EK a českou stranou proběhlo několik jednání za účasti dotčených řídicích orgánů, v jejichž rámci byly dohodnuty konkrétní postupy pro zpětné ověřování. Auditní orgán připravil metodiku pro výběr vzorků určeného pro zpětné ověřování a dle této metodiky vybraly jednotlivé řídicí orgány vzorek projektů určený ke kontrole. Rovněž byly vytvořeny kontrolní listy (checklisty), dle kterých měly být vybrané vzorky kontrolovány. Vzorek projektů ke zpětnému ověřování byl následně finálně schválen EK.

Výstupy ze zpětného ověřování tvoří souhrnné zprávy obsahující metodu výběru vzorku, vybraný vzorek projektů, přehled chyb (nesrovnalostí) v každém projektu, analýzu chyb, míru chybovosti a finanční dopad identifikovaných chyb.

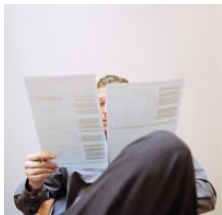
V této části tedy uvádíme shrnutí výsledků z procesu zpětného ověřování provedeného řídicími orgány na podzim roku 2008 a z předběžných výsledků následné auditní mise EK. Zjištění uvedená v této části se týkají pouze programů financovaných z ERDF, protože proces zpětného ověřování v oblasti Fondu soudržnosti byl oddělen z důvodu odlišného nastavení harmonogramu zpětného ověřování. Zjištění uvedená v následující tabulce byla identifikována ze strany řídicích orgánů při provádění zpětného ověřování, příp. také ze strany EK. Dále je nutné zmínit, že ve vybraných případech se jedná pouze o předběžná zjištění, která mohou být odstraněna v průběhu následné komunikace mezi ČR a EK.

Jako hlavní důsledky pro řídicí orgány vyplývající z níže uvedených zjištění lze uvést finanční opravy, které může uplatňovat EK. Finanční opravy mohou být uplatněny na úrovni jednotlivých projektů nebo celého programu v závislosti na zjištění, zda lze chyby definovat jako systémové nedostatky.

4. ANALÝZA VÝSLEDKŮ ZPĚTNÉHO OVĚŘOVÁNÍ (POKRAČOVÁNÍ)

Tématická oblast	Podoblast	Zjištění
Veřejné zakázky	Obecné	Nesoulad s principy transparentnosti a rovného zacházení (použití kritérií, která nelze číselně vyjádřit, netransparentní postup při snížení počtu uchazečů, změna klíčových parametrů VZ v průběhu).
		Neuvedení spolufinancování v zadání VZ.
		Chybné použití kódu CPV.
	Postup výběrového řízení	Nesprávný postup výběrového řízení (např. vícepráce zadávané přímo formou dodatku ke smlouvě při nesplnění podmínek zákona o veřejných zakázkách).
		Nedostatečná transparentnost postupu zadávacího řízení (např. byl vyzván pouze jeden potenciální kandidát).
	Výzva k podání nabídky/Zadávací dokumentace	Výzva k podání nabídek neobsahovala datum a čas jednání komise.
		Chybějící dokumentace k veřejné zakázce (např. korespondence dokladující oslovení uchazečů, nabídky apod.).
	Vyhlášení VZ	Nesrovnalosti mezi informacemi o veřejných zakázkách zveřejněnými na vnitrostátní a mezinárodní úrovni.
Porušení povinnosti zveřejnit výzvu k podání nabídky dle zákona o veřejných zakázkách.		

4. ANALÝZA VÝSLEDKŮ ZPĚTNÉHO OVĚŘOVÁNÍ (POKRAČOVÁNÍ)

Tématická oblast	Podoblast	Zjištění
Veřejné zakázky	Vyhlášení VZ	Nesoulad mezi daty uvedenými v dokumentaci k výběrovému řízení. Datum oslovení pro předklání nabídek je totožné se samotnou zprávou z výběrového řízení. Zadávací dokumentace byla vyhotovena později, než měla být rozeslána, obdržené nabídky od oslovených firem jsou datovány později než zpráva z výběrového řízení.
		Kvalifikační a hodnotící kritéria
		Nedostatečně specifikovaná kvalifikační kritéria.
		Nesprávné používání kvalifikačních kritérií při udělování zakázek (např. zkušenosti), směšování kvalifikačních kritérií a kritérií pro hodnocení nabídek.
		Používání diskriminačních kvalifikačních kritérií.
		Jako specifické kritérium stanovena možnost vzájemného zápočtu pohledávek. Existuje podezření na účelově zadané kritérium diskriminující subjekty, které nemají finančně neuzavřené obchodní záležitosti se zadavatelem.
	Hodnocení nabídek	Zadavatel nevyloučil neúplné nabídky a vyzval uchazeče k doplnění.
		Nedodržení termínu pro pozvání členů hodnotící komise na jednání.
		Porušení pravidla hodnocení nejméně 3 nabídek.
	Výsledky hodnocení nabídek/uzavření smlouvy	Uzavření smlouvy s vítězným uchazečem před zákonem stanovenou lhůtou.
		Nebylo odesláno oznámení o uzavření smlouvy ke zveřejnění.
		Zadavatel neoznámil uzavření smlouvy uchazečům, nebyl dodržet termín 30 dnů na uveřejnění výsledků zadávacího řízení na centrální adrese.
		Nebyla vypracována zpráva o vyhodnocení nabídek.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

ANALÝZA VÝSLEDKŮ AUDITŮ PROVEDENÝCH EVROPSKOU KOMISÍ ZAMĚŘENÝCH NA PROGRAMY FINANCOVANÉ Z EVROPSKÝCH FONDŮ V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2004 – 2006

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

LISTOPAD 2009

4. ANALÝZA VÝSLEDKŮ ZPĚTNÉHO OVĚŘOVÁNÍ (POKRAČOVÁNÍ)

Tématická oblast	Podoblast	Zjištění
Veřejné zakázky	Kontrola VZ	Kontrolní listy nejsou dostatečné.
Projekty generující příjmy		Podhodnocení čistých příjmů projektu a v důsledku toho přiznání vyšší míry dotace.

5. KATEGORIZACE NEJČASTĚJŠÍCH ZJIŠTĚNÍ

V této kapitole jsou uvedena nejčastější zjištění, která se objevovala jak v auditech provedených Evropskou komisí, tak v procesu zpětného posouzení. Zjištění jsou rozdělena dle fondů, v jejichž rámci se objevila. Navrhovaná nápravná opatření představují zejména doporučení navrhovaná EK.

Evropský fond pro regionální rozvoj

Tématická oblast	Zjištění	Navrhovaná nápravná opatření
Administrativní kapacita ŘO/ZS	Fluktuace pracovníků ŘO/ZS, nedostatečná kapacita.	<ul style="list-style-type: none"> • Přijmout strategii v oblasti lidských zdrojů. • Provádět pravidelná hodnocení dostatečnosti s ohledem na prováděné činnosti.
Hodnocení žádostí	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnotící kritéria jsou definována obecně. • Jsou používána dodatečná kritéria, o kterých nebyli informováni žadatelé. • Hodnotící kritéria nejsou kompletní s ohledem na horizontální témata.	<ul style="list-style-type: none"> • Definovat jasná a kvantifikovatelná kritéria a připravit pokyny pro jejich výklad. • Zajistit, aby kritéria byla součástí výzvy k předložení žádostí a nebyla v průběhu hodnocení měněna.
	Kontrola 4 očí v procesu hodnocení žádostí nebyla doložena.	Definovat postupy pro zajištění kontroly 4 očí (např. formou kontrolních listů) a zajistit jejich dodržování.
Kontroly projektů	<ul style="list-style-type: none"> • Není vypracován plán kontrol dle čl. 4 nařízení 438/2001. • Kontroly dle čl. 4 nařízení 438/2001 nejsou vykonávány.	Definovat postupy pro přípravu plánů kontrolu a tyto pravidelně aktualizovat.

5. KATEGORIZACE NEJČASTĚJŠÍCH ZJIŠTĚNÍ (POKRAČOVÁNÍ)

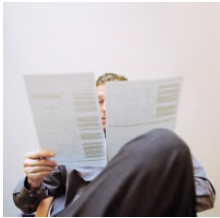
Tématická oblast	Zjištění	Navrhovaná nápravná opatření
Kontroly projektů	Nedostatečné kontroly v oblasti zadávání veřejných zakázek.	Definovat postupy pro kontrolu veřejných zakázek včetně kontrolních listů zahrnujících detailní aspekty procesu VZ.
	Nedostatečná dokumentace sledování nápravných opatření.	Definovat postupy pro monitorování plnění nápravných opatření a zajistit kontrolu provádění těchto postupů.
Kontrola 5%, audit systémů	<ul style="list-style-type: none"> Není vypracován plán kontrol dle čl. 10 nařízení 438/2001, kontroly dle čl. 10 nařízení 438/2001 nejsou vykonávány.	Definovat postupy pro přípravu plánů kontrolu a tyto pravidelně aktualizovat.
	Zprávy o auditech systémů nejsou předávány všem relevantním subjektům (ŘO, PCO, útvar pro winding-up).	Zajistit postupy, aby útvary interních auditů zajišťující auditu systémů předávaly zprávy či shrnutí o provedených auditech uvedeným subjektům.
Veřejné zakázky	Zadávací dokumentace neobsahuje všechny důležité informace.	<ul style="list-style-type: none"> Vypracovat postupy pro zadávání veřejných zakázek a informovat o nich příjemce. Zajistit školení příjemců. Provádět důsledné kontroly zadávání veřejných zakázek.
	Stanovení diskriminačních kritérií.	
	Zaměňování kvalifikačních a hodnotících kritérií.	
	Nedodržení postupů pro zadání dodatečných prací dle pravidel zákona o veřejných zakázkách.	

5. KATEGORIZACE NEJČASTĚJŠÍCH ZJIŠTĚNÍ (POKRAČOVÁNÍ)

Evropský sociální fond

Tématická oblast	Zjištění	Navrhovaná nápravná opatření
Administrativní kapacita ŘO/ZS	Fluktuace pracovníků ŘO/ZS, nedostatečná kapacita.	<ul style="list-style-type: none"> • Přijmout strategii v oblasti lidských zdrojů. • Provádět pravidelná hodnocení dostatečnosti s ohledem na prováděné činnosti.
Duševní vlastnictví	Výstupy projektu jsou ve vlastnictví příjemce a není zřejmé zajištění jejich distribuce či uveřejnění.	Vyřešit otázku duševního vlastnictví tak, aby bylo zajištěno dodržení všech principů ESF.
Kontroly/audity	<ul style="list-style-type: none"> • Není vypracován plán kontrol dle čl. 4 a 10 nařízení 438/2001. • kontroly dle čl. 4 a 10 nařízení 438/2001 nejsou vykonávány.	Definovat postupy pro přípravu plánů kontrol a tyto pravidelně aktualizovat.
Způsobilost výdajů	V rámci kontrolovaných výdajů byly identifikovány nezpůsobilé výdaje (zejména v oblastech mezd, cestovních příkazů, režijních výdajů – alikvotní podíly).	Připravit detailní metodiky pro příjemce, zajistit školení příjemců, provádět důsledné kontroly.

6. DOPORUČENÍ PRO ŘÍDÍCÍ ORGÁNY

Tato kapitola shrnuje doporučení pro řídicí orgány operačních programů v rámci programového období 2007 – 2013. Cílem je poskytnout řídicím orgánům vodítko pro nastavení řídicích a kontrolních systémů, aby nedocházelo k negativním zjištěním v rámci auditů prováděných externími subjekty.

Doporučení byla formulována s ohledem na zjištění identifikovaná v rámci auditů provedených EK v programovém období 2004 – 2006 a zpětného posouzení. Zároveň jsme zohlednili naše rozsáhlé zkušenosti v oblasti implementace strukturálních fondů.

Dle našich zkušeností z implementace programů financovaných ze strukturálních fondů EU je základním předpokladem pro zamezení nesrovnalostem či negativním zjištěním v rámci auditů definování jasných pravidel pro žadatele/příjemce a postupů v rámci ŘO/ZS/PCO či AO, která by se v průběhu programového období neměla měnit. Tato skutečnost jednak eliminuje chyby na straně příjemců (které často vznikají právě díky tomu, že pravidla jsou měněna a příjemci není zřejmé např., podle které konkrétní verze příručky se musí řídit). Zároveň jsou tak eliminovány chyby či zpoždění ze strany ŘO/ZS/PCO nebo AO. Nicméně vzhledem k neustále se měnícímu prostředí, v němž implementace strukturálních fondů funguje (změny v legislativních předpisech, metodická doporučení EK či koordinačních orgánů), nelze změnám v pravidlech či postupech zabránit. V tomto případě je pak nutné klást důraz na zajištění dostatečné informovanosti žadatelů a příjemců o těchto změnách

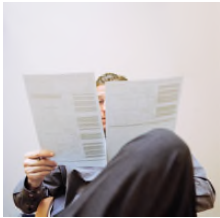
1. Zajištění administrativní kapacity

Dostatečný počet lidských zdrojů a také jejich kvalifikace jsou základním předpokladem pro efektivní a kvalitní výkon všech funkcí ŘO/ZS/PCO či AO. Jako hlavní opatření v této oblasti lze definovat následující:

- Stanovit odhad potřebného počtu pracovníků s ohledem na prováděné činnosti.
- Nastavit postupy pro pravidelné vyhodnocování potřeb lidských zdrojů (např. s ohledem na počet vyhlášených výzev/plánovaných kontrol či auditů v následujícím období) a přijímání opatření na základě jejich výsledků.
- Pravidelně vyhodnocovat požadavky na kvalifikaci pracovníků s ohledem na činnosti, které tito pracovníci provádějí.
- Zajistit dostatečné vzdělávání všech pracovníků (např. formou individuálních vzdělávacích plánů, které budou pravidelně aktualizovány).
- Nastavit postupy pro pravidelné hodnocení výkonnosti pracovníků ŘO/ZS/PCO či AO a s nimi související systém odměňování a motivace.

2. Administrace žádostí a projektů (procesy hodnocení a kontrol)

Kontrolní činnosti (v tomto smyslu zahrnující procesy hodnocení žádostí i kontrol v průběhu realizace i po jejím ukončení) jsou jedním ze způsobů, jak předcházet nesrovnalostem či negativním zjištěním ze strany externích subjektů. Opatření v této oblasti mohou směřovat přímo k nastavení postupů v rámci ŘO/ZS nebo mohou být zaměřena na příjemce (jako preventivní opatření) a mohou obsahovat následující:

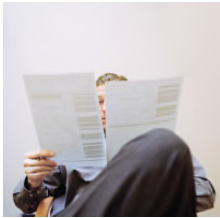
6. DOPORUČENÍ PRO ŘÍDÍCÍ ORGÁNY (POKRAČOVÁNÍ)

2.1 Administrace projektových žádostí

- Definování jasných a kvantifikovatelných kritéria (formální, přijatelnosti a hodnotící) včetně postupů pro hodnocení (např. pokud je stanoveno hodnocení na bodové škále, je vhodné připravit vodítko pro hodnotitele pro udělování počtu bodů).
- Vytvoření metodických pokynů pro hodnotitele s detailním popisem kritérií v jednotlivých fázích hodnotícího procesu. Dále doporučujeme stanovit přesný popis dostatečného obsahu jednotlivých částí žádostí o podporu. Toto je nutné zejména z toho důvodu, aby byla zajištěna objektivita a jednotnost hodnocení všech hodnotitelů. Kontrolní listy, resp. metodika hodnocení by měly být součástí pracovních postupů ŘO/ZS nebo případně dokumentace k výzvě.
- Při hodnocení žádostí by měl být kladen důraz na posouzení všech aspektů projektu – posouzení projektového záměru, analýza rizik, finanční a ekonomická analýza.
- Příprava detailních výstupů z hodnocení žádostí (kontrolní listy v elektronické nebo papírové formě), které budou dokladovat splnění kontroly 4 očí.
- Provádění pravidelných školení hodnotitelů (např. v souvislosti s podmínkami konkrétní výzvy, se změnami v legislativě či daného operačního programu).
- Zajištění dostatečně transparentního a objektivního hodnocení projektové žádosti na více úrovních (projektový manažer, pracovní skupina/komise).

2.2 Administrace projektů

- Pravidelná revize operačního manuálu a interních metodických pokynů a jejich aktualizace dle potřeb.
- Jasně stanovení pravidel pro dokládání a vykazování výdajů a pro sestavení/předkládání monitorovacích zpráv či žádostí o platbu (pro každý druh výdaje je vhodné stanovit podpůrnou dokumentaci, pomocí níž bude výdaj dokladován a tyto informace uvést např. do příručky pro příjemce).
- Snaha o minimalizaci administrativní zátěže (např. prostřednictvím využití seznamu účetních dokladů namísto předkládání přijatých faktur, ostatních účetních dokladů nebo dokladů stejné důkazní hodnoty jako příloh k žádosti o platbu na výdaje do 5 tis. Kč a to i pokud jsou v rámci operačního programu financovány velké investiční projekty. V tomto případě lze toto pravidlo uplatnit např. na výdaje na cestovné).
- Provádění pravidelných školení příjemců zejména s ohledem na problémové oblasti (např. na základě častých zjištění z provedených kontrol/hodnocení).
- Provádění pravidelných školení pracovníků provádějících kontrolu (např. s ohledem na změny v legislativě, problémové oblasti – veřejné zakázky, veřejná podpora, vykazování příjmů v projektech apod.).
- Provádění monitoringu a pravidelného vyhodnocování čerpání finančních prostředků u všech realizovaných projektů i celkově za program (nejlépe automaticky prostřednictvím informačního systému, který upozorní na případné problémy).

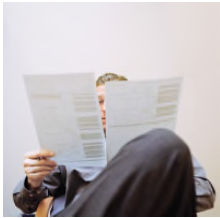

6. DOPORUČENÍ PRO ŘÍDÍCÍ ORGÁNY (POKRAČOVÁNÍ)

- Pokud se na výstupy projektu vztahují pravidla ochrany duševního vlastnictví, je nutné zabezpečit, aby tyto výstupy mohly být dostupné všem bez rozdílu např. formou uzavření tzv. podlicenční smlouvy uzavřené podle par. 46 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon).
- Zavedení automatické kontroly dodržení limitů pro přesuny položek rozpočtu prostřednictvím informačního systému pro usnadnění kontroly dodržení závazných limitů při přesunech prostředků mezi rozpočtovými položkami v rámci žádostí o změnu.
- Důsledná archivace veškeré relevantní projektové a programové dokumentace.

2.3 Kontrolní činnost

- Stanovení postupů pro pravidelnou aktualizaci plánů kontrol (s ohledem na zajištění dostatečné kapacity lidských zdrojů).
- Stanovení jasných metodických postupů pro provádění kontrol na místě a zajištění pravidelného školení pracovníků.
- Zajištění propracované analýzy rizik, pokud nejsou kontroly na místě prováděny u všech projektů (zahnující nejen „statická“ kritéria jako velikost projektu či forma příjemce ale i rizikové faktory zohledňující předchozí zkušenosti s příjemcem/projektem jako jsou např. počet žádostí o změny, zjištění v předchozích kontrolách a jejich závažnost, finanční zdraví žadatele/příjemce apod.).
- Vypracování konkrétního plánu činností před výkonem kontroly na místě (například ve formě pracovního programu, kontrolních listů apod.), který bude poskytovat jasný návod, co se bude kontrolovat, jakým způsobem a kdo bude konkrétní činnosti provádět. Tento plán by měl korespondovat s důvody, proč byl projekt pro kontrolu na místě vybrán, tj. s výstupy analýzy rizik nebo jiným odůvodněním. Takto připravený plán může být dále použit pro zdokumentování průběhu a výsledku kontroly.
- Sledování a průběžné zlepšování efektivnosti výkonu kontrol na místě. Prostředkem může být průběžné hodnocení a zdokonalování pracovních postupů, tvorba pomůcek např. ve formě stručných návodů pro méně zkušené kontrolory apod.
- Sledování a pravidelné vyhodnocování nejčastějších zjištění z provedených kontrol (jednak za účelem pomůcky pracovníkům provádějících kontroly, aby kontroly mohly být lépe zaměřeny na problémové oblasti nebo za účelem poskytování informací a metodického vedení příjemcům podpory).
- Generuje-li projekt významné příjmy snižující uznatelné náklady, doporučujeme, aby kontroly na místě prověřovaly, zda jsou tyto příjmy vykazovány kompletně.
- Před proplacením poslední žádosti o platbu doporučujeme znovu ověřit, zda je projekt na požadovanou dobu udržitelnosti životaschopný, aby v době udržitelnosti nedošlo k porušení pravidel SF.

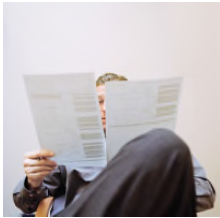
6. DOPORUČENÍ PRO ŘÍDÍCÍ ORGÁNY (POKRAČOVÁNÍ)

- Před proplacením poslední žádosti o platbu doporučujeme ověřovat, zda se výdaje vykazované v poslední žádosti o platbu skutečně vztahují k období realizace projektu a ne k období následujícímu.
- V rámci ex-post (popř. interim) kontrol na místě alespoň výběrově kontrolovat, že proplacené výdaje za uzavřená účetní období zůstaly kompletně zaúčtovány ve středisku pro daný projekt.

3. Veřejné zakázky

Veřejné zakázky jsou oblastí, ve které bylo identifikováno nejvíce zjištění při předchozích auditech. Z tohoto důvodu je nutné věnovat této oblasti zvýšenou pozornost. Opatření pro prevenci negativních zjištění v této oblasti mohou zahrnovat:

- Definování jasných pravidel pro zadávání veřejných zakázek (i těch, kterých nespadají pod režim zákona o veřejných zakázkách).
- Provádění pravidelných školení příjemců zejména s ohledem na problémové oblasti (např. na základě častých zjištění z provedených kontrol).
- Stanovení postupů pro důsledný dohled nad procesem zadávání veřejných zakázek žadateli/příjemci (např. formou konzultace před zadáním veřejné zakázky, účast na jednání hodnotících komisí, posouzení dokumentace ještě před podpisem smlouvy).
- Zajištění dostatečného vzdělávání těch pracovníků ŘO/ZS/PCO a AO, kteří provádí kontrolu.
- Detailní kontrolní listy postihující všechny aspekty procesu veřejných zakázek a výběru dodavatelů.

7. SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Popis
AO	Auditní orgán
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
EU	Evropská unie
ES	Evropská společenství
ESF	Evropský sociální fond
Nařízení 438/2001	Nařízení Komise (ES) č. 438/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů
PCO	Platební a certifikační orgán
ŘO	Řídicí orgán
ÚVEU	Úřední věstník EU
UWU	Útvar pro winding up (programové období 2004 – 2006)
VZ	Veřejná zakázky
Zákon o veřejných zakázkách	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, příp. zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách
ZS	Zprostředkující subjekt